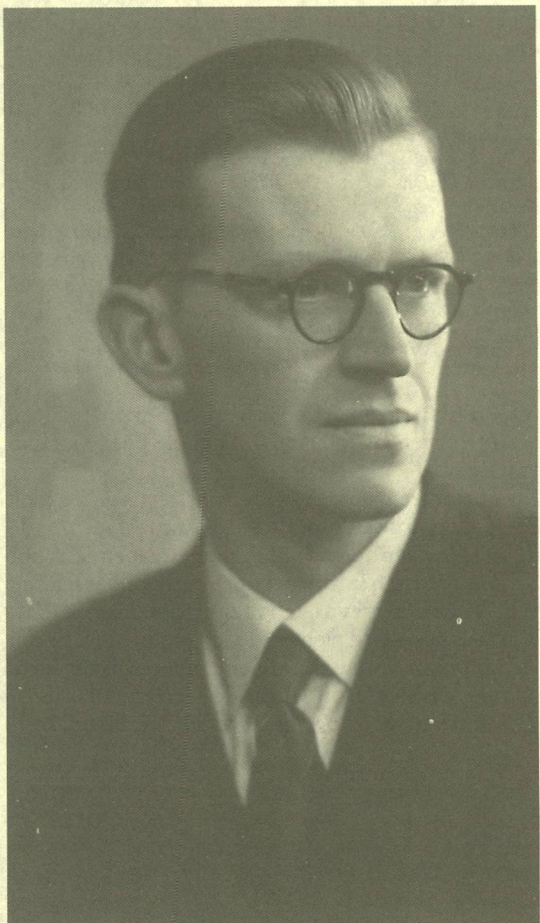

MERLEVEDE, Daniël (Geluvelde 18 november 1911).

Volgde middelbaar onderwijs aan het Sint-Vincenciuscollege te Ieper en aan de katholieke normaalschool te Torhout, waar Merlevede in 1930 de onderwijzersacte behaalde. Daarna studeerde hij in Gent pedagogische wetenschappen en lichamelijke opvoeding en promoveerde er in 1935. Merlevede was achtereenvolgens atheneumleraar in Diest (1935-1938), assistent van **Jan F. Fransen** aan de Gentse universiteit (1938-1943) en directeur van de Dienst voor Beroepsoriëntering van Groot-Brussel (1943-1944). In 1949 begon hij een psychopedagogische praktijk in Gent en was van 1965 tot zijn pensionering stafdocent aan het Katholiek Vormingsinstituut voor maatschappelijk Werk te Gent en docent aan diverse vormingsopleidingen.

Als scholier en normalist was Merlevede lid en laatste voorzitter van de Ieperse studentengilde De Toekomst hoort de Jeugd tot die in 1930 werd opgeheven. Aan de normaalschool te Torhout richtte hij in 1928-1929 samen met R. Callewaert (R.C. Gitsberg) een bij het **Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond** aangesloten geheime bond op met een eigen blad, *Ex Catacumbis*, naast de officiële Katholieke Vlaamsche Normalistenbond. Zijn

Daniël Merlevede was voor de Tweede Wereldoorlog actief in verschillende nationalistische studentenverenigingen. Na de oorlog was hij onder meer hoofdredacteur van Rommelpot en speelde hij een rol in de Vlaamse Concentratie. (ADV N)

Vlaams-nationalistische agitatie leidde tot een conflict met directeur **Alberic Decoene**, wat hem verhinderde een betrekking te vinden als onderwijzer en hem ertoe bracht student te worden in Gent. Vandaar kwam hij in 1931 via Leuvense AKVS-kringen in contact met priester **Robrecht de Smet** en de **Jong Nederlandsche Gemeenschap (JNG)**, waarvoor hij zich als overtuigd Groot-Nederlander de volgende jaren actief inzette. Hij was ook lid van het **Dietsch Studentenverbond** en later van **De Dietsche Bond**. De crisis in de JNG in 1934, die in 1935 tot de ontbinding ervan leidde, bracht Merlevede ertoe opnieuw steun te verlenen aan het AKVS, later **Algemeen Katholiek Dietsch Studentenverbond (AKDS)**, waarmee hij steeds in contact was gebleven. In het **Dietsch Jeugdverbond** werkte hij vanaf 1938 in het kader van de Dienst voor Vorming een eigen vormingsmethodiek uit waarin de Volksdietse bewustmaking centraal stond.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog bleef Merlevede

afzijdig van de door de bezetter gecontroleerde jeugdbeweging maar legde contacten met Dietse verzetslieden in Nederland, onder meer met Jan Kist, die spoorloos verdween in het England-Spiel. Na de bevrijding bood Merlevede hulp aan oud-collaborateurs (*collaboratie*). Via caritatieve verenigingen als Hulp in Nood en De Samaritaan, liet hij voor de repressiegetroffenen bidprentjes drukken, op zijn verzoek opgesteld door de met hem bevriende jezuïeten Jozef van Opdenbosch, Desiderius A. Stracke en Leonce Reypens. Hij nam ook het initiatief tot de publicatie van *Rommelpot*, waarvan hij hoofdredacteur werd en later van *Het Spoor voor de Lage Landen*. Daarin (14 augustus 1948) lanceerde Merlevede de leuze "Vlaanderen Eerst", die hij ook verdedigde op het Algemeen Vlaams Congres te Brussel (17-18 december 1949). Samen met Norbert de Witte had Merlevede een belangrijk aandeel in de voorbereiding van het Initiatief Fransen (Memorandum aan de leiders van de Christelijke Volkspartij, op 10 mei 1949) en was hij actief in de Vlaamse Concentratie (1949). Onder tussen was hij ook betrokken bij de eerste naoorlogse Groot-Nederlandse initiatieven (De Nederlanden in Europa) en later bij de oprichting van de Vlaamse Volksbeweging (1956). In de jaren 1960 en 1970 trad hij op en schreef hij artikelen ter hulding van Vlaamse figuren als De Smet, Lodewijk Dosfel, pater Stracke en Fransen. Hij is lid van de raad van bestuur van de Vereniging voor Wetenschap, van de Stuurgroep Oud-AKVS en tracht de toenadering tot Nederland te bevorderen door mee te werken aan de Stichting Willem de Zwijger, die met dat doel fondsen verzamelt en beheert en onder meer het initiatief nam tot oprichting van de Simon Stevin-leerstoel aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen.

ILLUSTRATIE(S), zie: Vlaams-nationalistische partijen.

LOUIS VOS*